

Міністерство освіти і науки України

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ**

04074. Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

«21» вересня 2022 р.

№ 174

На № ____ від _____

Директорам закладів позашкільної
освіти
Директорам закладів загальної
середньої освіти

Про проведення заочного
Всеукраїнського конкурсу
«Вчимося заповідувати»

З метою залучення молоді до роботи зі збереження фіторізноманіття, активізація природоохоронної роботи через різні форми еколого-краєзнавчої діяльності; проведення учнями пошукової роботи з знаходження стародавніх дерев, оцінки їхнього стану та охорони від антропогенного навантаження; виховання екологічної, природоохоронної свідомості; формування екологічного світогляду, екологічної компетентності та засад раціонального природокористування Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді Міністерства освіти і науки України буде проведений заочний Всеукраїнський конкурс «Вчимося заповідувати– V етап» (далі — Конкурс).

До участі в Конкурсі запрошуються заклади загальної середньої та позашкільної освіти, творчі учнівські об'єднання, дитячі громадські екологічні організації.

Переможці та призери Конкурсу нагороджуються грамотами, подяками та призами від організаторів Конкурсу.

Матеріали про участь у Конкурсі в паперовому вигляді надсилаються до 1 грудня поточного року на адресу Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді з приміткою: «Вчимося заповідувати– V етап».

Просимо вас поширити інформацію та провести роботу із залучення школярів до участі в Конкурсі.

Довідки за телефонами: (044) 430-43-90 (контактна особа від НЕНЦ – Людмила Цюнь, e-mail: ludmila@nenc.gov.ua). Положення про Конкурс додається.

Директор НЕНЦ
доктор педагогічних наук,
професор

Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ

Положення про проведення Всеукраїнського конкурсу школярів та учнівської молоді „Вчимося заповідувати – V етап”

I. Загальні положення

Збереження біологічного і ландшафтного різноманіття в Україні та світі є одним із пріоритетних напрямів природоохоронної діяльності. В Україні існує низка територій та об'єктів природоохоронного фонду. Особливе місце належить ботанічним пам'яткам природи місцевого або загальнодержавного значення, що охороняють стародавні дерева. Це дерева, які досягли віку понад 400-500 років і можуть вважатися довгожителами, ветеранами, стародавніми або прадавними. Стародавні дерева є пам'ятками історії, культури, живими свідками минулих століть, мають велику естетичну і символічну цінність, що викликають у людей почуття натхнення та захоплення, є джерелом душевного збагачення і патріотичного виховання дітей, молоді та дорослих.

З метою пошуку та заповідання стародавніх дерев, створення їхнього реєстру, виконання завдання з подальшого розвитку національної екологічної мережі та з метою втілення Конвенції збереження біологічного різноманіття в Україні, Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України за сприяння та підтримки Департаменту заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів України, Українського товариства охорони природи, Асоціації природоохоронних територій України, Національного природного парку «Голосіївський» продовжує щорічний Всеукраїнський конкурс «Вчимося заповідувати» та оголошує про початок його V етапу з 2019 року.

II. Мета та основне завдання конкурсу

Основна мета конкурсу:

- залучення молоді до роботи зі збереження фіторізноманіття в рамках Всеєвропейської Стратегії збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, Закону України «Про рослинний світ» від 09.04.1999 № 591XIV (редакція від 18.11.2012);
- активізація природоохоронної роботи через різні форми екологокраєзнавчої діяльності;
- проведення учнями пошукової роботи з знаходження стародавніх дерев, оцінки їхнього стану та охорони від антропогенного навантаження;
- виховання екологічної, природоохоронної свідомості;
- формування екологічного світогляду, екологічної компетентності та засад раціонального природокористування.

Завдання V етапу конкурсу:

1. Виявлення та опис стародавніх дерев на території своєї місцевості.
2. Дослідження та оцінка стану дерев, лікування та догляд за ними.
3. Підготовка документації до заповідання стародавніх дерев.
4. Встановлення основних факторів антропогенного впливу на досліджені дерева.
5. Просвітницька робота молоді щодо значення та збереження стародавніх дерев.

КРИТЕРІЇ ВИБОРУ ДЕРЕВ ДЛЯ ЗАПОВІДАННЯ

1. Заповіданню підлягають дерева віком більше 100 років (вік визначається за обхватом стовбура): дуби, тополі, платани і верби, котрі мають обхват стовбура більше 4,00 м на відстані 1,30 м від землі; тиси, оливи, ялиці, фісташки, суничник, що мають обхват стовбура більше 2,00 м; а також всі інші дерева, що мають обхват стовбура більше 3,00 м.
2. Дерева-пам'ятки історії, культури, живі свідки минулих століть.
3. Дерева, котрі мають велику естетичну і символічну цінність.
4. Дерева, які є улюбленим місцем відвідування туристів.
5. Дерева, котрі посадили видатні люди.
6. Дерева, які є улюбленим місцем відпочинку та натхнення знаменитих людей.
7. Дерева, які мають свою внутрішню цінність і важливі самі по собі.
8. Дерева, які мають значення у патріотичному вихованні і пов'язані з видатними подіями.
9. Композиції декількох вікових дерев різних порід.
10. Дерева, котрі мають помешкання різних тварин та птахів.

Для заповідання дерева потрібно підготувати наукове обґрунтування, клопотання, фотографію дерева і передати ці документи в обласне управління екології. Коли дерево отримає охоронний статус, потрібно добитися, щоб воно було огорожено і біля нього було поставлено охоронний знак.

III. Учасники конкурсу

До участі в конкурсі залучаються заклади загальної середньої та позашкільної освіти, творчі учнівські об'єднання, дитячі громадські екологічні організації.

IV. Керівництво конкурсом

Керівництво конкурсом «Вчимося заповідувати – V етап», підведення підсумків та визначення переможців здійснює оргкомітет та конкурсна комісія з представників Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Міністерства освіти і науки України, Департаменту заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів України, Українського товариства

охорони природи, Національного природного парку «Голосіївський», Асоціації природоохоронних територій України.

V. Критерії відбору переможців

Представлені на конкурс матеріали мають вміщувати:

☑відомості про колектив-учасник конкурсу, сферу його діяльності;

☑інформацію про проведені експедиції, походи щодо пошуку стародавніх дерев;

☑опис стародавнього дерева та території, де воно знайдено з деталізацією на мапі;

☑документацію про роботу з заповідання виявленого об'єкту (при наявності показників);

☑фото- або відеоматеріали, які підтверджують факти порушень природоохоронного законодавства (при наявності таких);

☑звіти про масово-агітаційну та просвітницьку роботу з громадськістю, місцевою владою, засобами масової інформації щодо значення стародавніх дерев (проведення тематичних занять, лекцій, бесід, видання буклетів, листівок, плакатів, здійснення виступів у пресі, радіо, по телебаченню тощо).

VI. Порядок підведення підсумків та нагородження переможців

Учасники конкурсу за наслідками роботи відповідно до змісту завдання оформляють звіти з картами обстежених територій, альбоми, фото- або кінорепортажі або оформляють документацію в іншому вигляді, яка розкриває зміст роботи.

Матеріали про участь у конкурсі надсилаються до Національного екологонатуралістичного центру учнівської молоді на адресу: 04074, м. Київ-74, вул. Вишгородська, 19, відділ екології та охорони природи.

Термін відправлення матеріалів — до 1 грудня поточного року.

Переможці конкурсу будуть нагороджені грамотами та подяками Національного еколого-натуралістичного центру; подяками і екологічними бібліотечками від Департаменту заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів України; подяками, екологічними бібліотечками, сертифікатами та груповою безкоштовною екскурсією екологічними стежками Національного природного парку «Голосіївський»; Почесними грамотами від Українського товариства охорони природи; подяками та екологічними бібліотечками від Асоціації природоохоронних територій України.

VII. Фінансування заходів конкурсу

Фінансування походів, експедицій та інших заходів у рамках конкурсу здійснюється за рахунок місцевих бюджетних і залучених коштів, незаборонених чинним законодавством України.